

ΤΑ ΔΙΚΑΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

‘Η στολή κι’ ε μισθός τών στρατιωτών κατά την επανάστασι. Το ενδιαφέρον του ‘Οθωνος για τους δημοσίους υπαλλήλους. ‘Ο ‘Οθων για τη δικαιοσύνη. κτλ. κτλ.

‘Οταν επί της προεδρίας του Κουντουριώτη αναδιοργανώθηκε ο ελληνικός στρατός, ο Ιμπριστινός τον συνίστατο από ένα χιτώσιο, κοπή φουστανέλλα και φέσι. ‘Εδόθη επίσης σε κάθε στρατιώτη λιντολή, καθός και ταρσούζια.

‘Οταν κατόπι ανέλαβε τη διοίκησι του τακτικού στρατού, ο Φαβιέρος εξέδωσε μιά προκήρυξι στις 19 του ‘Οχτώβρη, το 1825, στην όποια καθόρισε ως εξής: τὰ ἐφόδια πού παρείχοντο σέ κάθε στρατιώτη:

‘Κάθε στρατιώτης τού περικού εὐθὺς ἔμειν εἰς τὸ σῶμα, λαμβάνει ἐνδυμασίαν μὲν ἐν μαῖνι τζόχινον ἄσπρον, δύο βρακιά πᾶντα ἄσπρα διὰ τὸ καλοκαίρι, ἐν τζόχινον διὰ τὸν χειμῶνα, ἐν φέσι κόκκινον, καὶ νὰ καινουργιῶνται διας φορῆς παλαιῶντων, ἐπὶ ἐν ζευγάρυ κάλτσες, μίαν καπέταν, ἐν λουρί διὰ τὰ βαστά τὴν καπέταν εἰς τὸν ὄμων ὅπλα δέ, ἐν τουφέκι μὲ τὴν λόγχην, ἐν ζευγάρυ μπαλάσκας τροφήν δὲ 100 δράμια ψωμί τὴν ἡμέραν, 15 λεπὰ σιτηρέσιον πληρωμένον καθ’ ἡμέραν διὰ νὰ ἐχῃ τὸ κρεῖος του, τὸ κρεσί τὸ κλπ., μισθὸν δὲ 16 γρόσια τὸ μῆνα, τὰ ὅποια νὰ πληρώνωνται καθὲ δεκά ἡμέρας κατ’ ἀνάλογον. Οἱ δεκαμίς, ὑπαξιωματικοί, ἀξιωματικοὶ λαμβάνουν καὶ πληροῦν κατὰ τὸν βαθμὸν των. ‘Ο λοχαγὸς λαμβάνει δύο ψωμιά, δύο σιτηρέσια καὶ 150 γρόσια τὸ μῆνα. Τὸ ἱππικὸν καὶ πυροβολικὸν λαμβάνει μισθὸν μεγαλειέτερον, ἐπειδὴ καὶ τὸ χρέος αὐτῶν εἶναι κοπιαστικώτερον. Οἱ μὲν ἱππεῖς λαμβάνουν 25 γρόσια μηνιαίον, οἱ δὲ πυροβολισαὶ 20 γρόσια. Εἶνε ξεχωριστὰ τὰ πλουσιὰ, τὸ λάδι καὶ τὰ ξύλα, τὰ ὅποια πληρώνονται ἀπὸ τὸ ἴδιον σῶμα».

***

‘Ο βασιλεὺς ‘Οθων ἐγνωρίζε δῖους σχεδὸν τοὺς δημοσίους υπαλλήλους, τὴν ἰκανότητά των καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των. ‘Επὶ πλέον, ἔδειχνε γι’ αὐτοὺς ἐξαιρετικὸν πλεονέκτημα ἐνδιαφέρον. ‘Ιδοὺ ἓνα σχετικὸ ἀνέκδοτο:

‘Ο ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἰπέβαλε μιά μέρα στὸν ‘Οθωνα μιά αἴτησι προαγωγῆς τοῦ ὑπογραμματέως Πρωτοδικῶν Τριπλιῶως Δημοκλείδου, καὶ μεταβαστέως του μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ γραμματέως στὴ Σπάρτη. ‘Ο ‘Οθων ὅμως δὲν θέλησε νὰ ὑπογράψῃ καὶ ρώτησε τὸν ὑπουργό, γιὰ ποῖα αἰτία δεῖχαι ἐξαιρετικὴ εἰγνοια στὸν ὑπάλληλον αὐτόν. ‘Ο ὑπουργὸς τοῦ ἀπάντησε ὅτι ὁ Δημοκλείδης, ἐκτός του ὅτι εἶνε ἰκανότατος στὴ δουειά του, ἔχει καὶ δεκαεπτὰ ἔτων ὑπηρεσία. ‘Ο ‘Οθων τότε, ὁ ὁποῖος συμβουλεύονταν πάντα τὸ βιβλίον τῆς κατωστάσεως διὰ τὸν ὑπάλληλον του, παρετήρησε: — Αὐτὸ εἶνε σωστὸ, ἀλλ’ εἶνε ἐπίσης ἐξίσου σωστὸ ὅτι στὸ ‘Εφετεῖο Πατρῶν ὑπηρετεῖ κίτος ὑπογραμματεὺς, ὀνομαζόμενος Ράττης, ἐπίσης ἰκανότατος ὑπάλληλος καὶ κατὰ πολὺ ἀρχαιότερος τοῦ Δημοκλείδου. Δίκαιο εἶνε λοιπὸν νὰ προβιβασόμε πρώτα αὐτόν κι’ ἔπειτα τὸν Δημοκλείδην, μὲ τὴ σειρά του.

***

Μιά νύχτα ὁ ‘Οθων προσεκάλεσε ἐπειγόντως στὰ ἀνάκτορα τὸν πρόεδρο τῶν ἐν ‘Αθήναις Πρωτοδικῶν. ‘Εκεῖνος ἔτρεξεν ἀνήσυχος νὰ παρουσιάσῃ στὸ βασιλεῖα, τὸν ὅποιο βόηκε στὸ γραφεῖο του νὰ κάδεται καὶ νὰ διαβάξῃ μὲ προσοχὴ μιά ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου:

— ‘Η ἀπόφασιν αὐτὴ εἶνε ἀδικη!... τοῦ εἶπε μὲ θυμὸ ὁ ‘Οθων, μάλιστα τὸν εἶδε.

Κι’ ὅταν ὁ πρόεδρος θέλησε νὰ δικαιολογηθῇ, ὁ βασιλεὺς προσέθεσε ἀσθηρὰ:

— Πρέπει νὰ εἶστε προεκτικώτεροι στὸ μέλλον, στὸ ζήτημα τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, γιὰ νὰ μὴν καταπίτῃ τὸ γόστρό της!

***

‘Οταν τὸ 1885 καπεστάλη ἡ στάσις τοῦ Κριεζώτη στὴν Εἰθῶια, ὁ ‘Οθων εἶπε στὸν εἰσαγγελεῖα Πρωτοδικῶν Χαλαΐδης, ὁ ὁποῖος ἐτρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐπὶ τότου πρὸς ἐνέργειαν σχετικῶν ἀνακρίσεων:

— ‘Η ἐπανάστασις τοῦ Κριεζώτη εἶν’ ἀλήθεια ὅτι ἐγκρίμωσε τὸ Κράτος. ‘Επιθυμὸ ὅμως νὰ ἐκτελέσετε εὐνομηδῆτα τὸ καθήκον σας...

‘Αν οἱ φίλοι τοῦ Κριεζώτη ἔχουν δικαιοσύνη, δὲν πρέπει νὰ ἀδικηθοῦν. ἔστω κι’ ἂν εἶνε ἐχθροὶ μου. Κι’ ἂν πάλι οἱ φίλοι οἱ δικοὶ μου ἔχουν ἀδικο, δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἀτιμωρητοί, ἐπειδὴ εἶνε φίλοι μου.

λοφονίας! Μιά νύχτα, ξαφνικά, ὁ ἀέρας βλος βάρινε σὰ μολύβι, ἔγνε ἀσφυκτικὸς σὰν θεῖαφι. ‘Η ἀστραφὴς λόγχιζαν τὸν οὐρανὸ, οἱ κεραινοὶ ξεσποῦσαν ἀπ’ ὄλες τῆς μεριῆς. ‘Ηταν ἡ γενικὴ κινήσασή σι πᾶν στοιχεῖον ἀπὸ μέρος τῶν θεῶν. ‘Ησαν ἀκατάχατες βροχῆς, τὰ κίματα σπρώφθησαν ἀπάνω στὰ δούνα! ‘Η μάχη βάσταξε μέχρη τὸ γλυκοῦσῶμα κι’ ὅταν ὁ ἥλιος βγήκε, ἐκεῖ πὸς ἦταν ἄλλοτε ἡ γῆ, πὸς ὁ ἀνθρωπὸς καταργήσαν τὸν θάνατο, δὲν ἦταν κεία, ἀπ’ τὴ μιά ἄσχη ὅς τὴν ἄλλη, παρὰ μονάχα ὁ ὠκεανός, πὸς ἔγλειψε τὸν οὐρανὸ, σὰν ἓνα θηρίο χορτασμένο.

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ μυστηριώδης συνταξιδιωτῆς μου, σὰ νάβλεπε στὰ μάτια του μπροστὰ ὀλη τὴ φρέσχη τοῦ κατακλιτισμοῦ, σταμάτησε. ‘Εξαφνα πετάχτηκε ὀρθὸς καὶ σὰν ἴπὸ τὸ κράτος μᾶς προφητικῆς μανίας, εἶπε:

— Δέκα χιλιάδες χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε. ‘Απὸ τότε ἔχω γεννηθεὶ καμιά ἐκατοστὴ φορῆς. Κι’ αὐτὸ γίνεται μὲ ὄλο τὸν ἄλλο κόσμο. ‘Αλλὰ δὲ ληρημόνηρα ἐγὼ. Τὸ μπηρονικό μου δὲν ἔσδικε δόλου. Κι’ ἓνας σκοπὸς μὸς μένει τώρα στὴ ζωῆ: νὰ κησῶ ἄλλη μιά φορὰ τὸν θάνατο! Καὶ τούτῃ τὴ φορὰ, χίλια ἐνενοῶσσια καὶ δύο χροῖνα, μετὰ τὴ γέννησι τοῦ δικοῦ σας τοῦ Χριστοῦ, βόηρα ξανά τὸν ἀρῆθου, τὴ λέξι καὶ τὸ σῆμῶλο πὸς ξαναδίνουν τὴν ἀθανασία! Μὲ καταλαβαίνεις; Δὲν ἀλλάζω τίποτε, ἀφοῦ ἀληθινὰ μόλις κανένας τελειῶσει κάτου κάτω, ἀρχίζει πάλι κάτω ἄλλο ἀπ’ τὴν ἀρχή, κάτου ἄλλου. Καταργῶ ὅμως τὴ φρεχτὴ τὴν ἀγωνία, τὴ στιγμιαία, ἀλλὰ καὶ φρεχτὴ ἐντύπωσι τοῦ κροῖου καὶ τῆς ἀποσυνθέσεως. Δὲν θὰ περῶσουν δεκαεπτὲ μέρες κι’ ὁ θάνατος θάξῃ καταργηθεῖ.

Τὸ τρῆνο εἶχε ἀγροσέπει τὴν ταχυρίσιν του. ‘Εμπαινε τώρα στὸ σταθμὸ. Εἶχαμε φτάσει Κατεβήκαμα. Πῶν ὅμως νὰ μὲ χῆσι μὲς’ στὸ πλῆθος, ὁ παρὰ ξενος συνταξιδιωτῆς πρόφρασε καὶ μὸς εἶπε:

— Μετανοῶνω τώρα πὸς σοῦ μῆλῃρα. Κίτταξε ὅμως νὰ μὴν τῆς πῶτε σὲ κανένα, πῶν λάβεις ὀδηγίης μου. Θὰ σοῦ γράψω ὀδὸ: ‘Ατλαντίς, πῶστ-ρεστάν, Φεῖγω γιὰ τῆς ‘Αντίλλες, ὅπου πρέπει νὰ ξαναβῶρα κάποιον μαθῶρ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ξαναβῶρα σ’ αὐτὸν κάποιος ἀναμνησέσις, σθυμιένος ἀπ’ τὸ χρόνο, πὸς φτάνουν στὰ βαθεῖα τὰ περὸ κίμενα, χιλιάδες χρόνια πῶω. Θ’ ἀρῆσω πῶω τὰ νὰ ὀρωμῶσι ἡ ἀνακάλυψι μου. Τὶ ἔχω τὰ χα νὰ φοβῶμαι τὴ φορὰ τούτῃ ἀπ’ τὸν οὐρανὸ;

***

Αὐτὰ εἶπε καὶ τὸν ἔχασα ἀμέσως ἀπ’ τὰ μάτια μου κι’ ἀπὸ τότε, δὲν τὸν ξανάδα πεία. Πέρασαν μέρες, πέρασαν δύο μῆνες. Εἶχα ξεχάσει τὴν παράξενῃ μου περιπέτεια, πὸς εἶχε ἀρχίσει τώρα νὰ μὸς φαίνεται σὰν κάποιου ὄνειρο κακὸ, περαστικό, ὅταν ἔξαφνα, ἓνα πρωί, διάβασα στῆς ἐφημερίδης τὴν τρομερὴ καταστροφὴ τοῦ ‘Αγίου Πέτρου τῆς Μαρτινίκας.

‘Ενας φοβερός σεισμὸς, μιά φοβερὴ πλημμύρα, εἶχαν ἐν μέρα πραγματοποιήσει τὸ θρόλο τῆς χαμένης ‘Ατλαντίδος. ‘Ο οὐρανός, ἀγνωστο ἀπὸ ποιὲς μυστηριώδης, σκοτεινῆς ἐπιταγῆς, εἶχε ξεγράψει πάλι μιάν ὀρωμῆνῃ περσοχὴ τοῦ κόσμου. Τότε, τρομαγμένος, ξαναθυμῆθηκα τὸν παράξενον ἐκεῖνον ταξιδιωτῆ. ‘Ετρεξα στὸ ταχυδρομείο, σπρωγιμένος ἀπὸ κάποιον ἐνστικτο σιωστεινὸ. Κι’ ἐκεῖ βόηκα ἓνα τηλεγράφημα:

‘Ατλαντίς. Πῶστ-Ρεστάν.—‘Εφθασα Μαρτινίκαν, ‘Αγιον Πέτρον. Περιμένετε μεγάλα γεγονότα, σὲ δύο μέρες. Θὰ διακηρῶω σ’ ὄλο τὸν κόσμο τὴν ἀνακάλυψι μου. Σὲ πενήντα ὄρες, θάξῃ γίνει τὸ μεγάλο πείραμα. Νίχη!».

Τὸ τηλεγράφημα αὐτὸ εἶχε σταλθεῖ ἀπ’ τὸ νησί, δύο ὄρες πῶν ἀπ’ τὸν κατακλιτισμὸν...

Δὲν ἔξρω τώρα τί νὰ πῶ καὶ τί νὰ ὑποθέτω. Δὲν ἔξρω τί πρόκει νὰ πιστέμω. Τὶ ἄλλο, παρὰ νὰ τρέμω ἀπ’ τὸ φόβου μου, ἀπλῶς, νὰ τρέμω σὰν ἓνα μικρὸ παιδάκι, ἓνα παιδάκι, μονάχο μὲς’ στὸ σωτάδι;.....

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

‘Η κυρία (στὴν ὑπηρεσία της).—Μαρία, εἶσαι πολὺ τεμπέλα! Δὲν κάνεις ποτὲ δουλειὰ σωστὴ! Κι’ ἔπειτα πολὺς νὰ μὸς ἔρῃς καὶ αἰβῆρη! ‘Ε, φτάνει πῶ... ‘Απὸ σήμερα δὲν θὰ πρῶς παρὰ ψωμί καὶ νερὸ καὶ θὰ ἐργάζεσαι ὀλη τὴν ἡμέρα. ‘Επίσης, δὲν θὰ βγῆς τὴν Κυριακὴ ἔξω. Κατάλαβες;

Μιὰ ἐπισκέπτρια (στὴν κυρία).—Μὰ γιατί δεῖχνεστε τόσο ἀσθηρὴ στὴν καίμενῃ τὴν ὑπηρεσία σας; Τὶ σᾶς ἔκανε;

‘Η κυρία.—Ἐρῶστε σήμερα εἶνε Σάββατο καὶ πρέπει νὰ τιναχτοῦν καλά τὰ χαλιά. Γι’ αὐτὸ λοιπὸν κι’ ἐγὼ τὴ μαλῶνω γιὰ νὰ θυμῶσι καὶ νὰ ξεσπῶσι... σ’ αὐτὰ

